

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10¢

Nr. 11

Pentadienis, Kovo (March) 21, 1969, Toronto, Ontario

METAI XXXVIII

Mūšiai ant Kinų ir Tarybų Sąjungos Sienos Antru Sykiu Truko 7 Valandas

MASKVA. — Kaip pranešė pulkininkas V. Konstantinovas, kovo 2-osios rytą Tarybų Sąjungai priklausančioje saloje Usurio upėje tarybiniai pasieniečiai aptiko sienos pažeidėjus.

Grupė iš 8 pasieniečių, vadovaujama leitenanto I. Strelnikovo, su ginklais ant krūtinų, pasuko link kinų kareivių grupės pareikalauti, kad jie paliktų TSRS teritoriją. Į tai atsakydami, kinų kareiviai pradėjo šaudyti.

Naktį, prieš rytą kiniečiai buvę sutraukę prie upės daug kariuomenės, ginkluotos kulksvaizdžiais, granatsvaizdžiais. Ši kariuomenė be jokio perspėjimo pradėjus šaudyti iš visų rūšių ginklų. Virš 30 tarybinių karių buvo nušauta.

Tarybų Sąjungos siena pažeidė virš 300 kiniečių karių ir jų vadų. Bet jie buvo atstumti.

Kovo 16 kiniečiai pakartojė užpuolimą. Šiuo sykiu dalyvavo visas kiniečių pulkas. Kova trukusi virš 7 valandų. Buvo panaudota ir artilerija. Mūšių pasekos dar gerai nežinomos.

Minima sala, Tarybų Sąjungoj vadinama Dama'sky vardu, randasi Usurio upėje. Tai maža sala, gal kokio ketvirtadalis mylios pločio ir virš mylios ilgio. Kiniečiai sako, kad ši sala buvo priskirta Rusijai prieš 100 metų pagal sutartį tarp Rusijos caro ir Kinijos

Orlaivio Nelaimėje Užmušė 150 Žmonių

MARACAIBO, Venesuela. — Venesuelos kelėivinis orlaivis kelyje į Miami nukrito į apgyventą vietą ir eksplodavo. Užmušti visi 84 orlaivyje buvę asmenys, plus 66 tos vietovės gyventojus.

Orlaivyje buvę 47 amerikiečiai.

Nelaimės priežastis dar nežinoma. Bet mačusieji sako, kad orlaivis negalėjo iškilti pakankamai aukštai. Sparnas užkliuvęs elektros laidų stulpą ir momentaliai subyrėjęs į šimtus dalių. Gyvenvietė buvus ne tik apdaužyta orlaivio gabalais, bet ir padegta.

Orlaivis, DC-9, priklausė Venesuelos oro linijai VIASA.

valdovų. Tai buvus neteisėta sutartis, kadangi caras tuo metu galėjęs elgtis su kinais kaip jam patiko.

Faktiniai, kiniečiai dabar savinasi ir daugiau sričių, kurios įeina į Tarybų Sąjungos teritoriją, teigdami, kad rusų carai neteisėtai pasisavinę jas.

Tarybų Sąjunga yra pareiškus, kad ji sutinka tartis dėl ribų. Faktiniai, buvo bandoma pradėti diskusijas. Bet kiniečiai su dabartiniais Tarybų Sąjungos lyderiais nesikalba. Jie tiesiog agituoja, kad Tarybų Sąjungos žmonės nuverstų dabartinę valdžią, kadangi jos lyderiai esą revizionistai, JAV imperialistų talkininkai. Girdi, jie einą Vokietijos fašistų keliu.

Atvirai kalbant, kiniečiams ne ta sala rūpi, o sukelti savo žmones prieš Tarybų Sąjungą, prieš Mao opozicionierius.

Hellyer Kritikavo Bažnyčių Vadovus

TORONTO. — Transporto ministras Paul Hellyer, kuriam pavesta rūpintis namų problema Kanadoje, aną sekmadienį per savo pamokslą United Church bažnyčioj, kritikavo bažnyčių vadovus už nenorą investuoti savo kapitalą į naudingus socialinius projektus, kaip namų statyba.

Girdi, bažnyčios vadovai daugiau susirūpinę savo senatvės pensijos užtikrinimu, negu žmonių reikalais.

Valdžios užtikrinti mirtiečiai esą saugesni, negu bonai ar korporacijų šėrai.

SKOTAI NENORI BOMBŲ PRIE SAVO DURŲ

GLASGOW. — Škotijos nacionalistai pasiuntė reikalavimą JAV prezidentui R. Niksonui, kad jis panaikintų militarinę bazę prie Glasgovo.

Girdi, Niksonas pasakęs, kad jis nenorįs balistinių sviedinių arti miestų. O JAV bazė Škotijoje esanti visai arti Glasgovo.

WASHINGTON. — JAV senatas ratifikavo sutartį prieš platinimą nuklinių ginklų.

TARIASI VARSUVOS PAKTO DALYVIAI

BUDAPEST. — Cia susirinko pasitarti Varšuvos Pakto šalių lyderiai. Sakoma, kad tarp kitko, bus apkalbami ir Vidurrijų ir Usurio upės incidentai.

Prie Varšuvos pakto priklauso Tarybų Sąjunga, Lenkija, Vengrija, Rumunija, Čekoslovakija, Rytų Vokietija ir Bulgarija.

Nesistengs Pravesti Kalbų Įstatymo

KVEBEKAS. — Premjeras J. Bertrand pareiškė, kad jis jau nebesistengs pravesti savo kalbų įstatymą. Šis įstatymo sumanymas siekia užtikrinti anglų mažumai teisių Kvebeko provincijoj.

Pačiame parlamente jis susitiko su labai didele opozicija. Taipgi tam įstatymui priešingi ir kiti Kvebeko provincijos politikieriai.

Jo sumanymas išsaukęs du kraštutinius. Vieni reikalauja, kad Kvebekas būtų grynai francūziškas, kur tik francūzų kalba vyratų, o kiti reikalauja, kad jis būtų paverttas dvikalbišku 100 procentų.

Jis tikisi išspręsti kokių nors kitu būdu tokius incidentus, kaip St. Leonard.

VAKARŲ PAKISTANO DARBININKAI BRUZDA

KARACHI. — Vakarų Pakistano darbininkai paskelbė visuotinę streiką, reikalaudami pakelti algas. Streikai nesitęs ilgai, bet jie sulaukys tai vienur, tai kitur transportą ir kitas tarnybas vienai dienai ar trumpiau. Tai esąs įspėjimas vyriausybei.

Per politinius sambrudzčius Vakarų ir Rytų Pakistane buvo užmušta 150 asmenų.

MASKVA. — Du šimtai Irano studentų, studijuojančių Lumumbos universitete, surengė demonstraciją prie Irano ambasados Maskvoje.

Maskvos policija neprileido jų prie ambasados.

Izraelio Orlaiviai Puola Partizanų Bazes Jordane

AMMAN. — Izraelio bombierių atakavo tris partizanų bazes Jordane. Viena iš jų — vos 6 mylios nuo Jordano sostinės. Izraelis teigia, būk iš jų bazių veikia partizanai teroristai.

Tur būt pirmu sykiu istorijoje reguliari militarinė aviacija naudojama puolimui kitos šalies vietovių, atsakant į slaptus partizaninius veiksmus. Atsimenate, kiek laiko atgal Lebano aerodromą Izraelio orlaiviai bombardavo iš oro ir sunaikino daugelį civilinių orlaivių, keršydami už ataką ant Izraelio orlaivio Graikijoje.

Izraelio vyriausybė, naudodama reguliarias militarines jėgas atakoms ant Jordano, Egipto ir kitų arabų šalių, rodo, kad ji randasi desperatiškoj

Iškyla Naujas Politinis Ginčas

OTTAWA. — Buvęs premjeras L. B. Pearsonas atidavė spaudai tam tikrus "confidential" dokumentus, norėdamas atsakyti žurnalistui Newmanui ir buvusiam kabineto narei Judy Lamarsh, kurie savo knygoje smarkiai kritikuoja buvusį premjerą.

Atrodo, kad šie dokumentai sukels dar didesnius debatus, naujus užsipuolimus ant buvusio premjero.

Abudu Pearsono kritikai savo knygoje daugiausia puola jį už jo elgesį su buvusiais teisingumo ministrais Guy Favreau ir Lucien Cardin.

Abu kritikai sako, kad Pearsonas ne viską pasako paskelbtuose dokumentuose.

KAS 10 MINUCIŲ DEZERTYRUOJA KARYS

WASHINGTON. — Apskaiciuota, kad kas 10 minučių vienas JAV karys pameta tarnybą, pabėga. Nuo vidurio 1967 metų iki pabaigos 1968 metų dezertyravo 53,357 kariai.

Iš viso laike karo iš armijos, aviacijos ir marių dezertyravo 155,536 kariai.

Iš jų tik 250 sumtų ar sugrižusių.

Niekados šalies istorijoj nebuvo tiek dezertyrų.

padėtyj. Nebent ji turi pritarimą tokių šalių, kurios stovi Izraelio pusėje.

Arabai, iš savo pusės, reguliarių militarinių jėgų prieš Izraelį nenaudoja, bet partizanai naudoja teroristinius metodus. Matote, Izraelis yra okupavęs sritis, kur gyvena ne tik vietiniai arabai, bet ir iš Palestinos išvaryti. Vargu arabų šalių vyriausybės galėtų juos suvaldyti, jeigu ir stengtųsi.

Padėtis Vidurrijčiuose labai pavojinga. Ir juo ilgiau bus leista tokiai situacijai egzistuoti, tuo sunkiau bus išvengti kito karo.

Kalbama, kad keturios didžiosios jėgos sutinka svarstyti Vidurrijčių klausimą Jungtinių Tautų ribose. Bet Izraelis iš kalno sako, kad jis neprisims jokio didžiųjų jėgų susitarimo. Tai, girdi, būtų primesta taika. Bet, atrodo, ir kitokios išeities nėra.

Izraelio kerštas, bombardavimai, neprivers arabų šalių nusileisti. Priešingai, tokie žygiai dar labiau erzina, neapykantą kelia. Izraelis, reikia atminti, maža valstybėlė. Tiesa, jis gautų paramos iš žydų, bet ta parama neišgelbės, jeigu arabai stos iš vieno. Vistiek Izraelio saugumas glūdi ne jo bombarduose, o kitų šalių, ypač didžiųjų, pastangose užtikrinti taiką Vidurrijčiuose.

Krikščionių Komitetas Kviečia Kovoti už Taiką

VARSUVA. — Pasaulinės Krikščionių Konferencijos komitetas atsisaukė į visus pasaulio krikščionis darbuotis už teisingą ir taikų išrišimą tarptautinių susikirtimų, už Europos saugumą.

Atsisaukime kviečiama kovoti prieš JAV agresiją Vietnamc, Izraelio agresiją Vidurrijčiuose; kviečia kovoti prieš augantį fašizmą, ypač Vakarų Vokietijoje. Pasmerkė Vakarų Vokietijos provokaciją laikyti prezidento rinkimus. Vakarų Berlyne.

Susirinkime dalyvavo daug dvasininkų iš Vakarų Europos, Lotynų Amerikos, Azijos, Afrikos, iš socialistinių ir kapitalistinių šalių.

Šių Dienų Meilės Psichologija

JURIJUS RIUBIKOVAS

(Tęsa)

Nauji psichologijos diapazonai

Visuomenės ir žmogaus gyvenimas dabar pasidarė labai sudėtingas. Biologai įsiskverbė į ląsteles. Genetikai studijuoja genus ir chromosomas, elementariausias paveldimumo daleles. Fiziologai stengiasi išaiškinti žmogaus psichikos paslaptis. Vis daugiau žmogijos protus nūvaldo mikropasaulis, nes jame padaryti atradimai sukrečia visų mūsų vaizdinių pagrindus. Noras suprasti įprastinio gyvenimo mikroprocesus dabar darosi, gal būt, vienu pagrindinių žmogaus norų.

Nepaprastai mažų dydžių pasaulis sukuria naują žmogaus psichologijos tipą, kuris ateityje gal ir vyraus. Tačiau toks orientavimasis į mikrodidžius turės praeiti, smulkmenų psichologija privalės pakeisti paprastų ir vientisųjų jausmų psichologija (kaip antikos laikais). Bet tai įvyks tik tada, jei gyvenimas suprastės, jei sintezės procesai, kurie dabar teprašėda, nusvers įsigalintį smulkėjimą ir specializaciją.

Pastaraisiais metais mūsų gyvenime labai padidėjo ir makropasaulio, mūšinių dydžių pasaulio, vaidmuo. Iš dviejų pusių tie pasauliai patenka į žmogaus sąmonę. Prie "vidurinių bangų", pagal kurias buvo nustatyta senojo žmogaus psichika, tarsi prisidėjo "trumposios ir ilgosios bangos". Jos išplėtė bangų diapazoną, todėl mes galim geriau bendrauti su pasauliu. Jos atvėrė naujas pasaulio sritis, kurių anksčiau mes negalėjome matyti.

Tie gyvenimo įvykiai keičia pojučius, mąstymą — visą šiuo-

laikinio žmogaus psichologija. Žmonių pausmai darosi subtilesni ir sudėtingesni. Vis didesnę vertę įgauna mažiausias sielos virptelėjimas. Tačiau ne sekundės negalima užmiršti, kad kartu su visu tuo žmogus smulkėja, jo asmenybė išsivėdo, dalinis gyvenimas įsivėdo. Sudėtinga psichologija yra tiesioginis atsakymas į slėgiančią ir nuasmeniniančią konvejerinės epochos priespaudą. Ne paskutinė vieta sudėtingame žmoguje priklauso ir meilė.

Žmogus pergyvena nedaugelį polėkio minučių — pavojaus, įkvėpimo, meilės momentais, atradimų, naujų įspūdžių, dramatiščių lūžių momentais, atseit, suolių, poslinkių, kokybinių, perėjimų momentais. Tokių minučių žmogaus gyvenime kur kas mažiau, negu tuščio egzistavimo. Gyvenime daug neaukštingai praleidžiamų sekundžių, trypčiojimo vietoje, mechaniško išsivėdojimo. Ir tą padėtį pakeisti vargu pavyks žmonėms, kol jų darbe ir buityje tiek daug mechaninio vienodumo, kol visos jų gyvenimo būdas susideda iš kasdieninio vis tų pačių darbo procesų kartojimo, vis tų pačių darbų namuose.

Nors gyventi pilnakraujį gyvenimą, kokią gyvena žmonės mene, gyventi pagal grožio dėsnius, permainų ir įvairovės dėsnius — dar viena žmonių sąjone. Visiškai natūralus žmonių noras maksimaliai praturtinti naują prasmę, kiekvieną savo gyvenimo sekundę. Gal būt, tai viena iš tų stulpų, niekieno nesuvokiamų utopijų, kurios ims vaidinti didžiulį vaidmenį ateities kartų gyvenime. Gal būt, žmogaus gyvenimui ji suteiks

visiškai naujų jo vertybių matytų, pakeis visą žmonių pasaulėjautą, visus jo santykius su savimi ir pasauliu.

Ketvirtasis gyvenimo matas

Mokslininkai teigia, kad laiko matai yra vienodi, ritmiški reiškiniai: atomo virpesiai, Žemės apsisukimai apie ašį ir t. t. Žemėje tie ritmai nesikičia, ir laikas teka vienodu greičiu. Tačiau laiko matu gali būti ir socialiniai, visuomenės bei atskiros žmogaus gyvenimo permainų ritmai. Įvairių epochų socialinio laiko ritmas buvo skirtingas. Vieną laiką turėjo urviniai žmonės, kitą — antikos, trečią — naujųjų laikų, mašininės civilizacijos eros žmogus.

Jau daug metų, kaip laikas eina greičiau tekėti. Per vienerius metus dabar tiek permainų kiek anksčiau būdavo per dešimtį. O juk tų pasikeitimų ritmas ir nulemia laiko greitį.

Zinoma, toks pagreitėjęs laikas pridaro sunkumų, kurie ima slėgti žmones, sekinti juos, trukdyti gyventi. Įtemptas gyvenimas, ypač miestuose, darbo tempo, nuolatinis skubėjimas, noras pralenkti, baimė atsilikti — visa tai ardo žmonių nervus, apnuodija jų dvasią, likimus.

Anksčiau žmonės neapčiuodavo laiko, jis buvo idealus dalykas. Dabar jis darosi apčiuopiamas, matomas, patieka tarsi "ketvirtuoju gyvenimo matu". Kalendorinis laikas yra mechaninis, gerai tikintis gamtai, kuri gyvena vienodu ritmu. Blogiau žmogui. Psichologinis laikas, asmeninis laikas — tai veikiausiai ir yra tikrasis laikas, kurį gyvena žmogus. Galima pragyventi šimtą metų ir daugelį tuščių. Ir galima gyventi taip, kad į kiekvieną dieną sutilptų savaitė, į kiekvienus metus — dešimtmetis. Psi-

Pienas Gydo Žmogų

Senovėje pienas buvo pagrindiniai vaistai nuo daugelio ligų. Mat, į pieno sudėtį įeina apie 20 aminų rūgščių, įvairių cukrų, daug mineralinių elementų bei vitaminų. Jis mažina cholesterolo kiekį kraujyje ir stabdo aterosklerozės vystymąsi. Iš pieno žmogaus organizmas daug išsivėdo kalcio ir fosforo. Jie ypač reikalingi augančiam organizmui.

Piene taip pat daug vertingų baltymų. Naudojamas kartu su įvairiomis kruopomis, bulvėmis arba miltų gaminiiais, papildo nepilnavertius baltymus, išlygina amino rūgščių trūkumą.

Ypatingą reikšmę pienas turi dietinėje mityboje, — susirgus įvairių virškinamojo aparato, širdies, kraujagyslių, inkstų ir kai kuriomis kitomis ligomis.

Pienas turėtų sudaryti pagrindinį maisto produktą asmenims, dirbantiems protinį

chologinį laiką — tai asmenybės laikas, priklausantis nuo laiko turinio, o ne nuo to, kiek kartų Žemė apsisuko apie savo ašį ar Saulę.

"Asmenybės laikas" rodo, kaip daug žmogaus gyvenime permainų, įvykių. Nauji įspūdžiai, veiksmai, kokybiniai pasikeitimai — tai ir yra laiko vertė. Kas tų pasikeitimų patyrė daugiau, tas gyvena daugiau, nors kiti gali gyventi ir ilgiau.

Gimstanti nauja laiko vertė susiduria su vienu senų psichologiniu prietarų. Daugelis naiviai įsivaizduoja, kad galys būti toks gyvenimas, kur viskas gerai ir nėra nieko bloga.

(Bus daugiau)

darbą. Jo sudėtyje esantis žymus kiekis fosforo labai svarbus smegenims. Be to, mažai judantiems žmonėms, nedirbantiems fizinio darbo, patariama naudoti lengvai virškinamą maistą. O pienas ir pieno produktai reikalauja mažiausiai organizmo pastangų jam suvirškinti. Pienas taip pat sukelia didelę virškinamųjų sulčių sekreciją ir pagerina kito maisto virškinimą.

Nutukusiems žmonėms rekomenduojama vartoti liesesnę pieną bei jo produktus. Nutukusiems žmonėms siūloma kas 7-10 dienų taikyti taip vadintą išskrovimo dieną, t.y. visą dieną valgyti mažai kalorijų maistą. Išskrovimo dienas galima taikyti tik nedarbo metu. Įvairių dietų tarpe būtina įvesti varškės dieną — suvalgyti per 4-5 kartus 300 gramų neriebios varškės, 30 g grietinės ir išgerti stiklinę erškėtrožių ruočių; pieno dieną — per dieną išgerti 6-8 stiklines pieno, arba rauginto pieno dieną — tą patį kiekį rauginto pieno arba kefyro.

Sveikam žmogui vidutiniškai per dieną siūloma suvalgyti pieno produktų: 400-500 g saldaus arba rūgštaus pieno, apie 40-50 g varškės arba sūrio, apie 30 g grietinės, 30-40 g sviesto. Kadangi pienas sukelia skrandžio žarnų sulčių išskyrimą, jam išsivėdo nereikalingas apetitas. Dėl to rekomenduojama pieną vartoti silpniems ligoniams, neturintiems apetito, esant mažakraujystei, išsekimui.

Rūgštūs pieno produktai dar geriau organizmą įsivėdo. Jie labai svarbūs dietinėje mityboje. Ypač svarbios gydymo-

(Nukelta ant 6 pusl.)

Dėmesio

Perku lietuviškas varines monetas, pav. 1 ct., 2 ct., 5 ct. ir kitas. Taip pat visus popierinius banknotus.

Rašykite ką turite, atsakysiu kiekvienam.

P. ZABLOCKIS

P. O. Box 4642 Stn. C.
Vancouver 10, B. C. Canada

Lietuviai, kurie atostogoms ar kitais reikalais atvažiuojate į Miami, Fla., neužmirškite atsilankyti į Lietuvos Socialų Klubą. Čia kiekvieną sekmadienį 1 val. dieną yra duodami geri pietūs už žemą kainą. Po pietų, šokiai, susitikimai ir svečiavimasis.

Kuriems reikalingos informacijos gavimui kambarių vietiniai klubo nariai patars jums kaip ir kur juos gauti. Kviečia į svečius visus lietuvius

Lietuvių Socialis Klubas

2610 Northwest 119th Street.
Miami, Fla. 33167
Telefonas: 688-4161

Algirdas Margeris (Kostas Šeštokas) rašytojas, ilgai gyvenęs JAV, bet dabar gyvenęs Lietuvoje, taria padėkos žodį ji

sveikinusiems su 80 metų sukaktuvėmis. Šale jo sėdi LTSR Aukščiausios Tarybos pirminio pavaduotojas J. Vildžiū-

nas (kairėj) ir Kultūrinių Rysų su Užsienio Lietuviais komiteto pirmininkas V. Karve-

Kelionė

Mes galv...

Manned 20 mylių...

Prisibiję gali apsi...

Mokslin...

Yra žin...

Apollo gryn...

Astron...

Mėnulio...

Labora...

Mėnuli...

Patys n...

25 CEN...

OTTA n...

Mano s...

moneta

Kelionė į Mėnulį

Mes galvojame, kad svarbiausias astronauto uždavinys, tai sėkmingai nutūpti ant Mėnulio ir sėkmingai pasikelti ir sugrįžti į Žemę. Mokslininkai, kaip matysite, turi daugiau problemų.

Manned Spacecraft Centras, 20 mylių į rytus nuo Houstono, praneša, ką mokslininkai svarsto ruošdami astronautus skristi į Mėnulį.

Prisibijama, kad astronautai gali apsikrėsti kokia nors liga, plaga, ir paskui sugrįžę apkrėsti Žemės žmones. Kai astronautai sugrįš nuo Mėnulio, juos pirmiausia nugabens į laboratoriją, kur juos nuodugniai išegzaminuos. Jie bus gabenami specialia vežime. Ypač bus nuodugniai egzaminuojami ir sterilizuojami Mėnulio žemės pavyzdžiai, kuriuos astronautai pargabens.

Mokslininkai debatuoja klausimą, ar Mėnulio dulkes, susidūrusios su deguonimi, neeksploduos erdvėlaivyje ar pasiekus Žemę. Nekurie mokslininkai mano, kad jos eksploduos, nes ant Mėnulio nėra deguonies visai.

Yra žinoma, kad geležies, nikelio, kobalto dulkes, jeigu jos neturi savyje deguonies, susidūrusios su deguonimi eksploduoja.

Apollo erdvėlaivio viduje bus grynas deguonis, tad eksplozijos pavojus pasidaro dar didesnis.

Astronautai, kada jie atstos ant Mėnulio paviršiaus, turės visai tuščias, sterilizuotas dėžutes. Jie sudės į tas dėžutes Mėnulio paviršiaus pavyzdžius, dulkes, akmenėlius ir t. t.

Laboratorijoj įrengiami kambariai, kur bus labai mažai oro. Ten bus tos dėžutės atidarytos ir pavyzdžiai išstudijuoti.

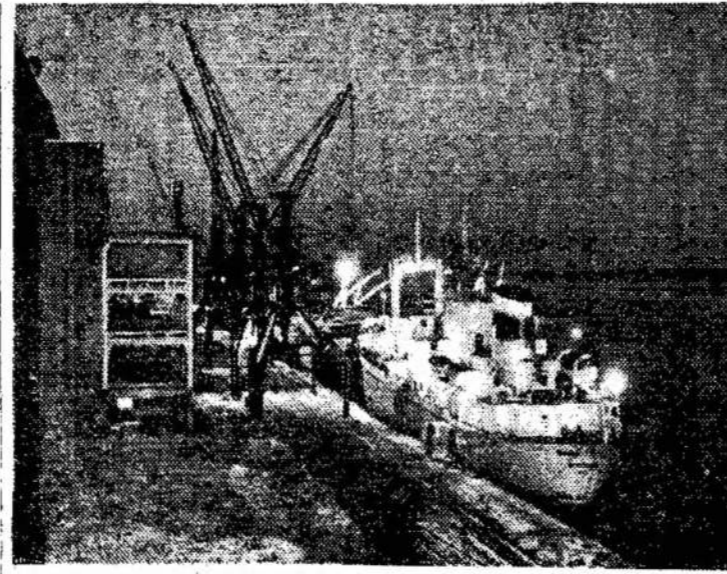
Mėnulio pavyzdžiai, kaip ir patys astronautai, bus labai nuodugniai išegzaminuoti, ar neparsivežė kokio nors virusų ar bakterijų, kuriomis galėtų Žemės žmogus apsikrėsti. Manoma, kad gali būti ant Mėnulio mažos gyvybės, neveiklios, bet patekusios į Žemės sąlygas, galinčios atgyti.

Patys astronautai, sugrįžę nuo Mėnulio, bus laikomi 21 dieną izoliacijoj. Dėl tos izoliacijos jie pergyvens laive, kur juos paims iš okeano.

25 CENTŲ MONETOS KRITIKA PARLAMENTE

OTTAWA. — Kanadiečiai nuo pirmos dienos, kai pasirodė 5 ir 25 centų nikelinės monetos, pastebėjo, kad labai sunku jas atskirti viena nuo kitos iš dydžio ir išvaizdos. Dabar šis klausimas jau pasiekė ir parlamentą.

Manoma, kad ateityje bus atsisveikta į tai liejant naujas monetas.

Ir dieną, ir naktį ūkioja laivai Klaipėdos jūrų žvejybos uoste. Pastaraisiais metais jis smarkiai išaugo. Pastatytos gilivandenės krantinės, rekonstruotos senosios. Uostas gavo nemažai portalinų kranų. Prie krantinės atvesta geležinkelio šaka, iš laivų žuvis pakraunama tiesiog į vagonus.

B. Aleknavičiaus nuotraukoje: Klaipėdos jūrų žvejybos uoste iškraunamas refridžeratorius "Julius Janonis".

IŠ KANADOS GYVENIMO

Daug kas mėgsta pasigirti, kad Kanada yra turtingas kraštas. Iš tikrųjų, Kanada yra turtingas kraštas. Turtingas miškais, mineralais, nafta ir t. t. Bet tas nereikia, kad visi kanadiečiai gyvena turtingai.

Jau daug kartų buvo minėta, kad milijonai kanadiečių gyvena neturtingi, žemiau minimumo standarto. Šiomis dienomis buvo paskelbti daviniai iš 1966 metų apie Kanados fermerius. Įdomu bus susipažinti su tais daviniais.

Kanadoje yra 430.000 farmų. Ir štai, 55 procentai tų farmų turėjo pajamų mažiau kaip \$5.000 į metus. Šie 55 procentai Kanados farmų padavė vos 14 procentų Kanados farmų produktų. Taigi, didesnė pusė Kanados fermerių vėičiasi labai sunkiai.

Skurdžiai gyvenančių fermerių, kurių pajamos labai mažos, priskaitoma tarp 120.000 ir 140.090.

Atlanto provincijos prašo federalę vyriausybę duoti pagalbą sergančiai transportacijai. Mat transportacijoj įvyko didelė pasikeitimai.

Seniau prekių pervežimą atlikdavo vyriausiosios traukiniai. Dabar labai daug prekių perveža sunkvežimiai ir orlaiviai. Pavyzdžiui, Montrealo Tarptautinė Oro Transporto Asociacija skelbia, kad 1968 metais bus pasiekė \$4.173.000.000.

Orlaiviai ir sunkvežimiai yra nepaprastai didelė konkurencija traukiniams. Na, o kur biznio nėra labai daug, visoms transporto priemonėms nepakanka jo. Dėl to ir krizis transporto srityje.

Korporacijos, tačiau, neišskaito į neturtingųjų eiles. Pavyzdžiui, George Weston Ltd. of Toronto 1968 metais turėjo \$23.161.000 pelno. Tai gražus pelnas. Ir jis daug didesnis, nei

buvo 1967 metais. Tais metais turėjo pelno \$19.772.000.

Tad nereikia stebėtis, kad maistas pabrango.

Hudson Bay Mining and Smelting Co. Ltd. of Toronto skelbia, kad 1968 metais turėjo pelno \$21.134.880, palyginus su \$16.718.617 metai atgal. Smarkus šuolis pirmyn.

Montrealo policijos skvadas subversyviai veiklai sekti darė kratas dviejų organizacijų buveinėse, kad suradus daugiau informacijų apie bombų padėjimus.

Įdomu pabrėžti, kad kratas darė Friends of the Latin American People ir Quebec - USSR draugų organizacijų buveinėse. Kokiais sumetimais šios organizacijos galėtų turėti ką bendra su tais bombardavimais? Atrodo, kad tie bombardavimai pasitarnavo policijai užpulti organizacijas, kurios jai nepatinka politiniu atžvilgiu.

Kad bombas padėjo separatistų kraštutiniai, tai nebėra jokios abejonės. Ten reikia ir kratas daryti.

"Juodoji Jėga" Rūšama Su Komunistų "Plaukais"

TORONTO. — Metro policijos inspektorius Frank O'Driscoll parodė filmą, gamintą JAV, kuri teigia, būk "Juodoji jėga" yra dalis komunistų "suokalbčio nuversti JAV valdžią".

Filmą pagamino Arkanso dešiniųjų grupė.

OTTAWA. — Konservatų partijos konferencija atmetė siūlymą, kad automatiškai kas du metai būtų peržiūrėtas lyderio klausimas.

Nauju pirmininku vieton Daltono Camp buvo išrinktas Frank Moores, 36 metų biznierių iš Newfoundlando.

Ir Poilsis Keičiasi

N. AUKSTUOLIS

Kai aš pribuvau į Kanadą, automobiliai buvo retas reginys. Gatvėmis tratėdavo seni gatvėkariai, grindinys skambėdavo nuo arklių pasagų; mat duoną, pieną išvežiodavo arkliais. Geriausias poilsis būdavo kur nors parke, prie ežero. Žinoma, jei galima pasiekti gatvėkariais. Apart kinoteatru taipgi buvo maža kultūrinių įstaigų. Už tai daugelis organizacijų, ypač ateivių, ruošdavo šokių, koncertus. Na, žinoma, ir futbolas garsėjo.

Laikui bėgant atsirado vis daugiau ir daugiau automobilių. Žmonės pradėjo pasiekti tolimesnius ežerus. Ant ežerų pasirodė vis daugiau valtelių su žuvininkais. Pakraščiuose buvo ramu, galėjai pagulėti smėlyje, pasidėginti saulėj. Buvo tyku, jokio triukšmo. Niekas netersė vandens gazolinu.

Dabar jau sunku rasti ežerą, kuris nebūtų apstatytas kotedžiais, vasarnamių. Šeštadienį ir sekmadienį ežerai skamba nuo visokių motorų. Maži ir dideli laivai zuja į visas puses. Pakraščius plaka vilnys, sukeltos didesnių laivų. Jokios ramybės. Vanduo vis labiau užteršiamas.

Bėgimas iš miestų į miškus ir poezierius, taip padidėjo, kad dabar keliai būna užsikimšę. Žmonės nervuojasi, kol nuvažiuoja, nervuojasi parvažiuodami. O prie ežero vėl nėra ramybės. Prie kranto regali ir atsiseisti. Siek tiek daugiau malonumo jauniems, kurie mėgsta lakstyti valtėmis, slidinėti ant

vandens. Žiemą buvo kiek ramiau, bet dabar ir žiemą nėra ramybės. Vis daugiau ir daugiau atsiranda traktorinių rogių, kuriomis žmonės laksto po snieguotus laukus, miškuose, net ir parkuose. Daugelis skundžiasi, kad nebėra kur žmogui pasivaikščioti be pavojaus būti parmuštu kokio nors karštagalvio. Laikraščiai jau dažnai raportuoja apie nelaimės, kuriose žūsta traktorinių rogių vairuotojai.

Jau ir žiemos metu keliai būna užsikimšę automobiliais, vežančiais slidininkus, motorizuotų rogių sportininkus, ledo žuvininkus.

Automobilis suteikė žmogui galimybę pasiekti suvažiavusias vietas. Miestuose savaitgalius praleidžia biednuomenė, kuri neišgali įsigyti automobilį. Ji laiminga, jei gali gatvėkariais ir autobusais nusikelti prie ežero. Bet ir to paties ežero pakraščiai užteršti. Nekurie ežerai jau netinkami maudytis.

Kas bus toliau? Kiekvienai metai vis daugiau žmonių pribūva į didmiesčius. Vis daugiau mašinų pasipila ant kelių. Vis daugiau užteršiamas oras, užteršiami vandenys. Vis didesnis susikimšimas miestų gatvėse.

Atrodo, kad moderniškas gyvenimas neatneš didelės laimės. Jis labiau gadina žmonių nervus, sukelia daugiau nepasitenkinimų, visokių ligų. Nėra ramios vietelės pailsėti savaitgaliais, nors žmogus ir neina dirbtuvę.

Lietuvos Spausdiniai

"Liaudies Balso" raštinėje galite užsiprenumeruoti Tarybų Lietuvoje išleidžiamus laikraščius ir žurnalus. Metinių prenumeratų kainos sekančios:

Dienraštis "Tiesa" — \$5.00; tris kartus į savaitę išleidžiamas "Sportas" — \$4.00; tris kartus į savaitę išleidžiamas "Valstiečių laikraštis" — \$2.50; savaitraštis "Gimtas Kraštas" — \$2.25; du kartus į savaitę išleidžiamas "Lietuvos Pionierius" — \$1.50; savaitraštis "Literatūra ir menas" — \$3.50; du kartus į savaitę išleidžiamas "Tarybinis Mokytojas" — \$3.50.

Mėnesinių žurnalų metinių prenumeratų kainos: "Genys" — \$1.50; "Žemės ūkis" — \$8.50; "Kultūros barai" — 3.00; "Komunistas" — \$2.00; "Liaudies ūkis" — \$6.00; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Mokslas ir Technika" — \$9.50; "Mūsų Gamta" — \$8.50; "Mūsų Sodai" — \$7.50; "Pergalė" — \$5.00; "Sveikatos Apsauga" — \$8.50; "Tarybinė Mokykla" — \$4.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00 ir "Jaunimo Greitos" — \$2.50.

Du kartus į mėnesį išleidžiamų žurnalų prenumeratos: "Švyturys" — \$5.00; "Šluota" — \$3.00; ir keturis kartus į mėnesį išleidžiamas "Ekranas Naujienos" — \$4.50.

Kai kurių iš virš vardintų laikraščių ir žurnalų galima gauti ir pavienių egzempliorių Liaudies Balso raštinėje. Laikraščių egzemplioriaus kainos po 5-10 c., o žurnalų po 25-50 c.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsakytos ne vėliau gegužės mėnesio, o metinės ne vėliau spalio mėnesio.

Užsakymus siųskite su money orderiais adresu:
Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos kaina:
Kanadoj ir visur kitur \$5.00 metams; pusmečiui \$2.50.
Į Lietuvą \$7.00 metams

LIAUDIES BALSAS
160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMpire 6-4358

NEJAUGI KANADA EINA PRIE SUSISKALDYMO?

Jau visiems yra žinoma, kad Kvebeko provincijos francūzai nacionalistai reikalauja, kad Kvebekas atsiskirtų nuo Kanados ir sukurtų respubliką. Pasirodo, kad jau yra susikūrusi partija Britų Kolumbijoje, kuri nori, kad Britų Kolumbija atsiskirtų nuo Kanados ir sudarytų atskirą valstybę. Aną dieną konservatų susirinkime vienas iš prerijų provincijų atstovų sakė, kad ir prerijų provincijos nori atsiskirti. Girdi, jei Kanada nieko joms nepadedą, tai geriau atsiskirti ir patiems rūpintis. Premjeras Trudeau pasakė, kad prerijų fermeriai turėtų patys daugiau rūpintis, kaip parduoti javus.

Šie visi separatistiniai grumojimai rodo, kad Kanadoje auga nesantaika. Provincijų politikieriai vis labiau šiaušiasi prieš federalę vyriausybę. Iš dalies gal dėl to, kad federalę vyriausybę sudaro liberalai, o provincijų vyriausybes — visokios partijos, priešingos liberalams. Bet pagrindinis dalykas, matyti, yra nuolatos augantis provincializmas. Kiekviena provincija nori vis daugiau savarankiškumo turėti, didesniu plotu vesti visuomeninius reikalus. Dėl to užsikirto medikėras, dėl to vis daugiau kalbama apie atsiskyrimą.

Provincializmas gal kiek padėtų provincijų politikieriams tose provincijose, kurios turtingesnės, bet jis labai skaudžiai nubaustų neturtingas. Federalizmas reiškia lygų paskirstymą visos Kanados turtų. Tai geriausia išeitis Kanadai. Bet ne visi kanadiečiai linkę rūpintis savo broliais kanadiečiais.

LABAI GERAS PATARIMAS

Globe and Mail reporteris Colin McCulough praneša iš Pekino, kad Kinijos lyderiai ragina kiniečius neapykantą Tarybų Sąjungai paversti darbu, kad padidinus produkciją. "Paverskite mūsų fabrikus į produkcijos kovos laukus", ragina komunistų laikraštis.

Iš tikrųjų, kiniečiai būtų padarę daug daugiau gera ir sau ir kitiems, jeigu jie vietoj tų milijoninių demonstracijų, kurios vyko per pastaruosius kelis metus, būtų savo energiją sunaudoję produkcijai. Demonstracijos gal padėjo Mao Tse-tungui susidoroti su kritikais, tapti diktatorium, bet jos nepadėjo paprasčiausiems kiniečiams. Jos neišgašdino ir Tarybų Sąjungos, kaip ir kitų šalių. Sugyvenimas su kitomis šalimis daugiau padėtų, negu tušti šūkalojimai, grumojimai, kasdieninės demonstracijos.

KEISTAS REISKINYS

Agrikultūros departamento ekonomijos skyriaus direktorius Glen Purnell pareiškė Edmontone, Albertos ūkininkavimo konferencijoje, kad bėgyje 10 metų pusė Kanados ūkininkų bus priversti pasišalinti iš ūkininkystės. Su 1980 metais, sakė jis, darbo jėga ant farmų nukris pusiau. Gamybos išlaidos kylančios, o javų kaina nekylanti.

Dr. Hardy sakė, kad 1966 metais iš 68,000 Albertos fermerių tik 58,000 pildė pajamų atskaitas, bet tik 29,000 mokėjo mokesčius. Taigi, didesnė pusė fermerių neturėjo pakankamai pajamų, kad reikėtų mokėti mokesčius.

Agrikultūros departamentas išieitį mato sumažinime laukų. Bet sumažinimas laukų gali tik palaikyti grūdų kainą. Farmerių pajamos nepadidės.

Visgi keista, kad tokia rimta problema grumojama Kanados fermeriams. Didesnė pusė pasaulio gyventojų esą alkani visą laiką. Tuo tarpu Kanadoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose sandėliai užversti grūdais.

Kanados vyriausybė, svarstydama klausimą, prigulėti prie NATO ar neprigulėti, turėtų sujungti ir fermerių klausimą. Jeigu tie pinigai, kurie išleidžiami kariuomenės palaikymui Europoje, būtų paskirti šelpimui alkanių, tai Kanadoje javų perteklius žymiai sumažėtų. Farmeriams nereikėtų bėgti nuo savo žemės arba mažinti javų laukus.

Scena iš filmo "Miss Powlan", kuris bus perduotas per televiziją kovo 26. Filmą pavaizduoja indijonų gyvenimą Yukono Teritorijoje, toli šiaurvakarinėje Kanadoje.

KAS NAUJO PASAULYJE

Apollo 9 po 10 dienų skriejimo apie Žemę sėkmingai nusileido į Atlantą, iš kurio patį Apollo 9 ir tris astronautus paimė helikopteriai. Jis nusileido vos 3 mylios nuo laivo, kuris laukė jo nusileidžiant. Tai labai geras pataikymas.

Šis kosminis žygis, tačiau, nebuvo toks spektakliškas, kaip anas, kurio metu astronautai nusileidė į Mėnulį, apskriejo keletą kartų apie jį ir laimingai sugrįžo. Bet ši sykį astronautai darė bandymus, išjungė erdvėlaivio dalis ir vėl sujungė. Jiems tas labai pavyko. Tą patį jie bandys sekantį sykį, bet jau skriedami apie Mėnulį. Manoma, kad gali būti daugiau keblumų, kadangi jie turės tai padaryti arti Mėnulio esant gravitacijai. Dabar jie darė tokią bandymą aukštai nuo Žemės, kur buvo labai maža gravitacija ar ir visai nebuvo.

Jei sekantis bandymas pavyks, tuomet jau bus bandoma nutūpdyti astronautus ant Mėnulio. Sakoma, kad tas gali įvykti dar liepos mėnesį.

Kiniečiai giriasi, kad 400 milijonų kiniečių dalyvavo demonstracijose prieš Tarybų Sąjungą. Ir vis kaltina Tarybų Sąjungą, būk ji norint kartu su JAV apjuosti Kiniją.

Iš tos kampanijos bus tiek naudos, kaip iš pernykščio sniego. Už tai, kad tai nėra joks faktas. Tarybų Sąjunga dėjo pastangas, kad Kinija būtų pripažinta, priimta į Jungtines Tautas. Dėl to tarybiniai dip-

lomatams teko pergyventi nemažai nemalonumų.

Kinija izoliavo jos pačios vadybą netikusią politiką. Šuoliai pirmyn, kultūrinės revoliucijos ir kiti žygiai pakenkė kinų vienybei, sutrukdė ekonominę pažangą, sutrukdė mokslą.

Mao Tse-tungas tik tiek "laimėjo", kad daugelyje šalių atsirado taip vadinamų "nuolatinės revoliucijos" karštagalvių. Jie suskaldė taikos judėjimą, suskaldė pažangias organizacijas. Iš to turi naudą tik tai karo vanagai Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Vidurųjų krizis nemažėja, o didėja. Ir, matyti, nėra kaip jį sumažinti.

Izraelio užsienio reikalų ministras aną dieną pareiškė, kad Izraeliui nepriimtina idėja, jog keturios didžiosios jėgos išspręstų Izraelio ir arabų šalių ginčą. Girdi, tai būtų prievarta.

Jo supratimu, taika tikrai tuomet būtų galima, jeigu Izraelis ir jo kaimynai patys susitartų. Bet gi faktas yra faktas, kad jie negali susitarti. Izraelis nesutinka pasitraukti iš okupuotų sričių, o arabai nesutinka tartis, kol jų žemių neapleis Izraelio jėgos.

Francijoj ir Italijoj darbininkai ir tarnautojai pradėjo ir vėl demonstruoti ir streikuoti.

Francijoj 24 valandas buvo beveik viskas sustabdyta — ir fabrikai, ir tarnsportas, ir laivai, ir televizija ir t.t.

Darbininkai ir tarnautojai

parodė savo solidarumą. Klausimas, ar vyriausybė supras, ką tas reiškia. Ji vis mano, kad ir toliau kapitalistai gali krauti milžiniškus pelnus, o darbininkai nešti tą našta ant savo pečių. Ir De Gaulle, matyti, nepamato, kad gyvenimas nestovi vietoje.

Dr. Ralph David Abernathy, kurs užėmė nužudyto Dr. King vietą, sakė, kad jis organizuos beturčių žygiavimą į Washingtoną ir šiais metais.

Data numatyta — balandžio 4.

Ar per tokį trumpą laiką jis pajėgs suburti įspūdingą demonstraciją, sunku dabar pasakyti.

Psichologai teigia, kad S. B. Sirhan nušovė senatorių Kennedį todėl, kad jis labai neapkęntė savo tėvo.

Galimas daiktas, kad jam ne visi galvoje buvo, kada jis šovė Kennedį, bet atrodo juokinga, kad jis tą būtų padaręs keršydamas savo tėvui.

Vienas psichologas pasakė, kad Sirhan, užmušdamas Kennedį, užmušė savo tėvą.

Tiesa, Amerikoje viskas galima.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

T. Tumas, Montreal, atnaujino prenumeratą į Lietuvą dviem metams ir paaukojo LB paramai \$6.

R. Barauskas, Rochester, N. Y., prisuntė nuo Juozo Totoriaus \$5 aukų.

J. Vesely, Chicago, atnaujino prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo \$3.

Mary Kvietkas, Miami Beach, Fla., prisuntė nuo F. Belekevičienės ir savęs po atnaujintą prenumeratą į Lietuvą.

J. Astrauskas, Delhi, Ont., lorkėsi LB raštinėj, užsiprenumeravo Liaudies Balsą ir paaukojo \$5.

S. Paberelis, Windsor, Ont., prisuntė nuo R. Purio \$1 į knygų fondą.

J. Lisauskas, Hamilton, Ont., užrašė naują prenumeratą į Latviją ir kitą atnaujino į Lietuvą.

P. Kisielienė, Montreal, prisuntė nuo keliolikos asmenų už skelbtas užuojautas ir nuo Mrs. J. Marway \$5 aukų.

J. Lesevičius, Montreal, prisuntė atnaujintą prenumeratą ir nuo J. Marozo iš Floridos B. Šalčiuno parvežtus \$4.50 aukų ir nuo montrealiečio E. Sausio \$1 aukų.

J. Boris, Nanaimo, B. C., atnaujino prenumeratą į Lietuvą. T. Pleta, Phoenix, Arizona, atsinaujindamas prenumeratą paaukojo \$3.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

Pas

Taip vadinamas, k...
Zūrėti reg...
nokyklose l...
savo rapor...
pašalinti iš...
reigiūnes pa...

Vieton r...
sako komit...
nama etiko...

Sakoma, r...
nistras Wil...
komiteto id...

Reikia ti...
to rekomer...
tingos.

Religinia...
žmones, o

Etika, r...
jaunimui l...
lyktas.

Ne kartą...
pastebėta,
kyklose jau...
namas kaj

Aną die...
jos Studen...
kime, T...
ekonomijo...
kė, kad K...
dar koloni...

Prof. W...
riausybės...
darė patar...
užsienio k...
je

Kanado...
jis neteko...
kainas, sa...
augimą.

Amerik...
savo sky...
universite...
ekonomij...
rikos eko

Jo man...
Kanados...
ti.

Apollo...
puikų sp...
Pirmu...
kaij astr...
juos heli...
vą.

Bet šis...
vo šimtu

Žinoma...
lavimasis...
juokas.

Atrodo...
rikiečiai...
nulis žen...
Be ab...
prastas

Kad t...
sibaigtų...
Gal al...
nės į Mė...
tu daly...
mas rak

Pastabos

Taip vadinamas Mackay komitetas, kuriam pavesta peržiūrėti religinio auklėjimo mokyklose klausimą Ontarijoje, savo raporte rekomenduoja pašalinti iš mokyklų maldas ir religines pamokas.

Vieton religinio mokymo, sako komitetas, turi būti mokyma etikos ir moralumo.

Sakoma, kad apšvietos ministras William Davis pritaria komiteto idėjai.

Reikia tik užgiinti to komiteto rekomendacijas. Labai protingos.

Religiniai klausimai skaldo žmones, o gera iš to nėra.

Etika, moralumas Kanados jaunimui labai reikalingas dalykas.

Ne kartą buvo net spaudoje pastebėta, kad Kanados mokyklose jaunimas visai nemokomas kaip apsiesti.

Aną dieną Londone, Ontarijos Studentų Sąjungos susirinkime, Toronto universiteto ekonomijos profesorius, pareiškė, kad Kanadą valdo bailūs ir dar kolonijiniai galvąjys elitas.

Prof. Watkins vadovavo vyriausybės komitetui, kuris padarė patarimus arba pastabas užsienio kompanijoms Kanadoje.

Kanados vyriausybė, sako jis, neteko kontrolės, kas liečia kainas, sandarymą ir ekonominę augimą.

Amerikinės kompanijos per savo skyrius amerikinizuoja universitetus, verčia Kanados ekonomiką grynai Šiaurės Amerikos ekonomija.

Jo manymu, nebėra pagrindo Kanados vyriausybei egzistuoti.

Apollo 9 davė amerikiečiams puikų spektaklį.

Pirmu sykiu jie aiškiai matė, kaip astronautai nusileido, kaip juos helikopteriai perkėlė į laivą.

Bet šis "show" jienus kainavo šimtus milijonų dolerių.

Zinoma, jei ne karas ir ginklavimasis, tai jiems būtų tik juokas.

Atrodo, kad šią vasarą amerikiečiai astronautai palies Mėnulio žemę savo kojomis.

Be abejonės, tai bus nepaprastas įvykis.

Kad tik viskas laimingai pasibaigtų.

Gal ateis laikai, kada kelionės į Mėnulį pasidarys paprastu dalyku, kaip kad pasiuntimas raketos apie Žemę.

J. Y.

Lietuvos TSR Mokslų akademijos Biochemijos instituto mikroorganizmo biochemijos sektoriuje tiriami įvairūs biocheminiai procesai, vykstant mikroorganizmuose. Biologijos mokslų kandidatas Juozas Valavičius (kairėje) ir mokslinis bendradarbis Antanas Keršulis nustato azoto kiekį pašarinėse mielėse. (Alg. Brazaičio nuotr.)

Ką Kiti Rašo

Kraštutinė beprotybė

Spaudoje pilna duomenų apie viešpataujantį alkį ir net badą, kai kuriuose šios šalies kampuose. O maisto šalyje netrūksta. Maisto dar "per daug". Kad sumažinti maisto produkciją, federalinė valdžia kasmet išmoka fermeriams milžiniškas sumas. Mokama už neartus ir neapsėtus akrus. Vietoje už tuos pinigų supirkti farmų produktus ir jais maitinti baduolius, valdžia moka fermeriams, kad jie neartų žemės ir neaugintų kukurūzų, kviečių, bulvių, daržovių, vaisių ir t. t. Juk tai kraštutiniausia beprotybė! Atrodo, kad Washingtono sėdėtų išprotėję ir morališkai išsigimę sutvėrimai ir tvarkytų mūsų žemės ūkį.

Jau tokia nuoga ir aiški beprotybė, jog prieš tai pradeda protestuoti ir kai kuri komercinė spauda. Antai stambusis kapitalistinis dienarštis "The N. Y. Times" (vas. 24 d.) vedamajame tokią politiką griežtai pasmerkia. Girdi, įsivaizduokite, valdžia išmoka fermeriams už negaminamą maisto apie \$4,500,000,000 į metus, o tuo tarpu baduolių šelpimui maistu teišleidžia \$564,000,000.

Kai kas gali pamanyti, kad tomis subsidijomis, tais puspenkto bilijono dolerių pasinaudoja darbo garmeriai, taip vadinamų vienos šeimos ūkių savininkai. Nebus tų baikių. To paties "N. Y. Times" vedamo-

jo autorius nurodo, kad ta milžiniška suma iš federalinio išdoro eina į kišenę visokioms korporacijoms. Antai 1967 metais The J. G. Boswell kompanija, kuri valdo didžiulius žemės plotus Kalifornijos valstijoje, gavo iš valdžios \$4,000,000. The Ranco San Antonio kompanija, kuri savo biznį taip pat operuoja Kalifornijoje, laimėjo apie \$3,000,000. Senatorius Eastlando plantacijai Mississippi valstijoje valdžia sumokėjo \$100,000!

Ir kas pikčiausia, tai kad neatrodo, jog mūsų naujasis prezidentas ruošiasi šitai beprotybei padaryti galą!

— Laisvė

Veteranai ir "veteranai"

Tur būt niekas nežino, kiek Amerikoje randasi karo veteranų — daug milijonų.

Jie kariavo už demokratiją. Pirmajame pasauliniame kare, vėliau Antrajame, o dar vėliau — Korėjoje. Na, dar Dominikos respublikoje ir kituose mažesniuose Jungtinių Valstijų "įsipainiojimuose".

Negalima sakyti, kad šalies valdžia — ar tai būtų respublikonų ar demokratų — nesirūpina savais veteranais. Tik gal ne visais lygiai.

Pirmojo pasaulinio karo veterano žmona skundžiasi: Valdžia moka seniems veteranams pensiją, bet tik tokiu atveju, jei jis neturi jokių kitokių "pašali-

nių pajamų".

Jei suranda, kad veteranas gauna pensiją iš kompanijos, kuriai dirbo, arba iš profsąjungos, tokiam valdiška pensija nutraukiama.

Amerikoje yra ir kitokių veteranų. Štai turime tris "veteranus" prezidentus — D. D. Eisenhower, Harry Trumaną ir Lyndon B. Johnsoną.

Visi trys pilnai apsirūpinę dar tebe prezidentaudami, kad Kongresas išleistų atitinkamą įstatymą, liečiantį "veteranų" prezidentų pensiją ir "priedėkus".

Taip, kiekvienam buvusiam prezidentui įstatymu užtikrinta metinė \$25,000 pensija.

Be to, valdžia skiria \$24,000 metams "kongresinę pensiją" ir \$65,000 metams prezidentinės bibliotekos tvarkytojams.

Taigi, Amerikoje yra dviejų sikringų rūšių veteranų — karo veteranai ir eksprezidentai.

JAV prezidentas Abrahamas Linkolnas kartą sakė

"Dievas tur būt daugiausiai myli vargšus, nes tiek daug jų sutvėrė".

Atrodo, taip ir yra. Amerikos karų veteranai savo eiles jau skaičiuoja milijonais, o "veteranų" prezidentų nekados ne daugiau trijų.

Tai va katruos dievas "daugiausiai pamilo".

— L. Jonikas

Kai progresas "nelaimė"

1930 metais prie mūsų geležinkelio dirbo 1,500,000 darbininkų. Trimis dešimtėmis metų vėliau, atseit 1960 metais, jau buvo jų belikę 793,000. Per pastaruosius šešerius metus dar buvo iš darbo išmesta 148,000 geležinkelininkų.

Unijų priešinimasis nieko nepagelbėjo. Laimėjo technika, laimėjo progresas. Daugiau produkcijos su mažiau darbo jėgos!

Mūsų kapitalistinėje santvarkoje techninis progresas darbininkui nelaimė. Mašina atima iš jo ir darbą, ir duoną!

— A. Bimba

"Wall streeto basakojai"

Jei kas norėtų vadinti prezidentą Niksoną biedniuku — suklystų. Jis parduodas savo nuosavybę Floridoje už \$250,000. Jis mokėjęs tik \$175,000.

Transakcija, taigi, pelninga. Velionis Harold Ickes tokius "biedniukus" vadino "basakojais Wall stryto bernakais".

Seniau turtingieji neidavo į valdžią, nes jiems nebuvo pakankamai pelninga. Kas kita dabar. Prie didelių algų, leidžiama padaryti didesles išlaidas. O paskiau "pinigas pinigą daro".

— V. Andriulis

Ir princas

Anglijos valdovai bando užgniauzti studentų protesto demonstracijas. Karalienė Elzbieta kooperuoja su premjero Wilsono vyriausybe.

ŠYPSENOS

Visą laiką

"Kada tavo sesuo mano apsi-vesti?" teiravosi kaimynas.

"Ji apie tai galvoja visą laiką".

Nesuspėjo

Parėjo namo iš mokyklos sūnelis visas purvinas.

"Jonuk, ar tu parpuolei į purvyną su naujomis kelnaitėmis?"

"Nesuspėjau nusimauti, mama".

Jam tokio ir reikia

Biznierių pasiteiravo pas piešėją, ką jis daro su tais paveiksiais, kuriuos jis piešia.

"Parduodu", trumpai atsakė dailininkas.

"Sakyk savo sąlygas", sušuko biznierių. "Man kaip tik tokio pardavėjo reikia".

Amžinas Pašalas

Amžinas pašalas žemės rutulyje vietomis yra kelių šimtų metrų gylio. TSRS europinėje dalyje didžiausi pašalo sukaupti uolienų sluoksniai rasti netoli Vaigaco salos, ties Amdermos gyvenvietė, — 285 m, TSRS azijinėje dalyje — Lenos upės žiočių apylinkėse — 600-800 m. Šiaurės Amerikoje, Aliaskoje, amžinas pašalas yra 360 m gylio, o kai kur ir dar giliau.

Kaip atsirado amžinas pašalas? Ilgą laiką buvo populiaru M. Sumgino amžino pašalo traukimosi teorija, pagal kurią to pašalo atsiradimas siejamas su ledynmečiu ir laikomas jo liekana. Priešinga yra pašalo didėjimo teorija teigianti, kad amžinas pašalas atsirado per pastaruosius 3-5 tūkstančius metų.

Dabar amžino pašalo kilmė ir vystymasis aiškinamas remiantis daug bendresne Maskvos universiteto profesoriaus V. Kudriavcevo teorija. Pagal ją amžinas pašalas atsirado geologinėje praityje vienoai ir sudėtingai svyruojant temperatūrai žemės paviršiuje, taip pat betarpiškai veikiant daugeliui geologinių geografinių veiksnių ir sąlygų. Todėl vienos vietose tuo pačiu laiku pašalas gali trauktis, o kitose — plėstis.

P. Masiulis

Bet gi karalienės 20 metų sūnus princas Charles, būsimasis Anglijos karalius, pasisakė, kad jis remia studentų protesto demonstracijas, kaip naudingas jaunuomenės pažangai.

Pasirodo, kad revoliucinės idėjos žymiai paliečia ir karališkąją jaunąją gentkartę.

— J. Gasiūnas

Montrealo žinios

Juozapinių Balių

MONTREAL. — D.L.K. Vytauto Neprig, Klubas, kaip visuomet, taip ir šįmet ruošia didelį ir šaunų tradicinį Juozapinių Balių.

Balius įvyks šestadienį, kovo 22 d., Klubo patalpose. Pradžią 7 val. vakare.

Įėjimas \$3.00.

J. J.

Trumpai Apie Viską

Montrealo parkai turi 5,250 akrų, iš kurių 3,000 akrų pilnai naudojami liuoslaikiams poilsiui 335 parkuose.

Dėl pinigų stokos, dar 1,250 akrų miesto ribose stovi dykuma.

Per praėjusius 8 metus miestas išleido parkams žemei pirkti virš \$15,000,000. Parkai įkainuoti \$103,238,000.

Parkų išlaikymui 1968-69 metais bus išleista \$12,278,000.

Mėgiamiausias montrealiečių parkas buvo St. Helen saloj, bet dabar neturtingiesiems neprieinamas, nes Man and His World paroda ten. Dabar populiariausias Mount Royal parkas, užimęs 500 akrų. Pačioje aukštumoje įtaisytas ežerėlis, kur prieš milijonus metų buvo ugnikalnio žiotys. Parkas 764 pėdos aukščiau miesto.

Lietuvių mėgiamiausias parkas — Lafontaine. Po pirmo pasaulinio karo atvykusieji lietuviai čia susirinkdavo pasivaikščioti, pasikalbėti. Šiandien, kai mūs tautiečiai jau paseno, parką mažai belanko.

Montrealo universiteto mokslininkai sako, kad jie turi pagaminę mašiną su elektroninėmis smegenimis, kuri vers iš vienos kalbos į kitą geriau ir greičiau už geriausią vertėją.

Manoma, kad točios mašinos bus plačiai naudojamos Jungtinėje Tautose ir kituose tarptautiniuose susirinkimuose.

H. K.

Visiems, kurie atsilankė į velionio Kosto Tamašausko šermenis, išreikškite apgailestavimą - užuojautą per Liaudies Balsą, pirkote gėles ir palydėjote į amžiną poilsio vietą, reikiu širdingiausią padėką!

Julia Narway

(velionio šeimininkė)

Montreal.

Dar Apie Pašalpinės Dr-jos Vakarienę

Montrealo Lietuvių Sąnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos vakarienė, kuri atsibuvo Lietuvių Vytauto Kluose svetainėje vasario 22 d., žinoma ne tik tiems, kurie joje dalyvavo, bet ir daug plačiau vietos lietuvių visuomenėje, taipgi jau rašyta ir spaudoj, kad buvo puiki, vaišinga, linksma, suteikusi visiems dalyviams neužmarštamą malonumą, ir apie tai plačiau čia jau nėra reikalo rašyti.

Tačiau dar reikia ir būtina parašyti, nes esu Draugijos susirinkimo įgaliotas. Susirinkime iš raporto, kurį išdavė išd. J. Vilkelis, dar daugiau paaiškėjo, kodėl ta vakarienė buvo tokia pasėkminga. O ji buvo štai kodėl pasėkminga: pirmiausia, vadovybėje K. Keršienė (ir ji dirbo daugiausiai, jau keliomis dienomis prieš tai) penkios moterys jau nuo vidurdienio virtuvėje dirbo, triušėsi beruošdamos svečiams maistą — ir jis buvo skaniai pagamintas! Devynios moterys, jų tarpe dvi jaunuolės — I. J. Urbanavičiūtė ir Sherill McLachlan, aptarnavo svečius prie stalų ir keturiolika vyrų dirbo įvairius

darbus prie aptarnavimo.

Ir tai dar ne viskas. Šale to, kad dirbo, ypatingai moterys, veik visos dar ir paaukavo, ypač iš maisto produktų - skanėsių. O prie jų dar prisidėjo 28 asmenys, kurie suaukojo daug ir įvairių dovanų. J. Vilkeliens vadovaujamiems laimėjimams. Gaila, kad čia neįmanoma įvardinti tuos visus Draugijos patiriotus (nes kaip matote, būtų arti šimto vardų), kurie prisidėjo darbu ir aukomis. Todėl Draugijos vardu tenka pasakyti visiems ir visoms bendrai didelis ačiū. Taipgi įvygiai didelis ačiū ir svečiams už tokį skaitlingą dalyvavimą.

Tačiau, gal didžiausias ačiū priklauso, tai ilgamiečiui Sūnų ir Dukterų Pašalp. Dr-jos darbuotojui, virš 15-ka metų einančiam pirmininko pareigas Antanui Jonušui. Jis ne tik kad gražiai pamylėjo atsilankiusius svečius parengime, bet vienu rankos mostelėjimu nubraukė visas ir išlaidas susėmusias su vakariene, kas Draugijai davė virš \$1,000 pelno! Už tai verta pasakyti tris kart VALIO A. Jonušui.

Sekr. J. Lesevičius

Ar Gydo Bijūnai?

Bijūnas, arba pinavija — darželiuose auginamas puošnus daugiametis augalas. Želėje senovėje, Hipokrato laikais, bijūnų šaknys buvo vartojamos ir kaip vaistas nuo epilepsijos (nuomaro).

Bijūnų šaknyse randama krakmolo 7 procentai, rauginių medžiagų 2 procentai, sacharozės 2,8 proc., truputis alkaloido peregrinino ir kvapiosios substancijos peonolio, kuris, kaip manoma, ramina veikia centrinę nervų sistemą.

Nuomaras gydomas džiovintomis bijūnų šaknimis. 20-40 g šaknų užpilama vienu litru vandens ir virinama 15 min. Perkošus gerinama po pusę stiklinės 2-3 kartus per dieną.

Bijūnų šaknys šiuo metu medicinoje nevartojamos, nes ne kažin kiek efektingos. Tačiau liaudis senu papratimu neretai dar tebesigydo šiomis neefektingomis priemonėmis.

Prieš pradėdant kaip nors gydytis, visuomet reikia pasi-

Edvardas Sulaitis raportuoja iš Čikagos torontiškių veiksmų laikraščiu Tėviškės Žiburiams apie 16 vasario minėjimus. Tarp kitko rašo:

"Vienas didžiausių minėjimų įvyko Cicero mieste vasario 23 d Susirinko apie 300 tautiečių, kurie išklaušė jaunosios kartos lietuvių ir amerikiečių veikėjo Valdo Adamkaus paskaitos. Kalbėtojas pažymėjo, esą, kad ir kaip mielas būtų nepriklausomybės periodas, tačiau jau nesugrąžinsime..."

Taigi, viename iš "didžiausių minėjimų" buvo vos 300 klausytojų. Ir tai Čikagoje, kur lietuvių priskaitoma labai daug.

A. Rinkūnas tuose pačiuose Tėviškės Žiburiuose išvedžioja: "... Perdaug jau įsibėgėjome į didžiuosius, iškilminguosius įvykius. Plataus masto kongresai šventės, suvažiavimai, seimai pareikalavo ne tik viso mūsų dėmesio, bet ir šimtatūkstantinių dolerių sumų. O tu tarpu apleidome pagrindines įvykių šaknis — lietuviškąją šeimą ir mokyklą. Trupiniai joms tetenka nuo didžiojo mūsų visuomeninio judėjimo stalo..."

Ir nežiūrint to didelic "visuomeninio veikimo", štai kas atsitiko:

"...mes visi", sako Rinkūnas, "ne tik mūsų vaikai, jaunimas, bet ir vyresnieji, ir senieji esame šio žudančio sūkuriu srovėje. Dalis mūsų ramiai šiai srovei pasidavė, užmiršę senuosius idealus, pasistatę savo puošniuose namuose dievuką banko knygelės ar triukšmingų puotų pavidalu. Tai kas, kad kažkada, šimtmečio pradžioje, savanoriai žuvo už Lietuvą..."

Taip tai gyvenimo sukūrys neša ir lietuvių ir kitus ateivius.

Rinkūnas siūlo daugiau kreipti atydos į lietuvišką šeimą mokyklą. Tai, žinoma, daugiau padėtų išlaikyti lietuviybę, negu tie seimai ir kongresai, visokios kampanijos, nukreiptos prieš tarybinę santvarkę Lietuvoje. Bet ir tai, matyti, bus šaukštai po piet.

Kalbos klausimas išeivijoje yra labai didelė problema. Net žydai susirūpinę, kad jų kalbai grumoja mirtis. Štai kokius davinčius paduoda Kanados Žydų Kongresas:

Pravesta studija parodžiusi, kad Kanados žydai 1931 metais dar buvo 95.4 procento žydiški. 1941 metais, po 10 metų, tik 76.2 procento užsirašė, kad gimtoji jų kalba yra žydiška. 1951 metais, dar po 10 metų, jau tik 50.6 procento užsirašė, kad jų gimtoji kalba yra žydiška. O 1961 metais liko vos 29.6 procento. O Kanadoje gimusių žydų skaičius 1931 metais sudarė 43 procentus, o 1961 me-

tarti su gydytoju.

J. Galkus

Prieš Vėją Nėpapūsi

tais jau 59.4 procento Bet paėmus atskirai tik Kanadoje gimusius žydas, tai tik 13.5 procento užsirašė, kad jų gimtoji kalba yra žydų. Atvykusių iš kitur daugiau prisipažino, kad maži kalbėjo žydiškai.

Šiaurės Amerikos kontinente vyraujanti kalba yra anglišką. Jos įtaka auga visur. Net Kvebeko provincijoje ji graužia pamatus iš po francūzų kalbos.

Lietuvių kalbos išlaikymas tenka Lietuvai, valstybei, kur gyvena tautos kamėnas. Žydų kalbos židynys yra Izraelis. Jeigu jis išsilaikys, tai ir žydų kalba išsilaikys.

PIENAS GYDO ŽMOGĮ

(Atkelta nuo 2 pusl.) sios kefyro savybės. Jis reguliuoja žarnyno veiklą.

Sūris ir varškė — šotus maistas. Jame yra visos pieno sudėtinės dalys, išskyrus cukrų, kuris pašalinamas su išrūgomis. Jauniems bei liesiems žmonėms tinka liesa ir riebi varškė, įvairūs sūriai. Vyresnio amžiaus žmonėms geriau yra pasitenkinti liesais pieno produktais. Varškėje pasigaminama cholinas, stabdantis aterosklerozės vystymąsi.

Grietinėje, be kitų sudėtinųjų pieno dalių, yra iki 3 procentų riebalų. Sviestas jį turi 84 procentus ir nemažai įvairių vitaminų. Organizmas sviestą labai gerai įsisavina.

Vertingi yra ir antriniai pieno produktai: separuotas pienas, pasukos ir išrūgos. Juose yra vertingų baltymų, lecitino, vitaminų, mineralinių druskų, pieno cukraus.

Gyd. L. Arbačiauskienė

TORONTO. — Ontarijos premjeras Robarts atsikreipė į 30,000 Ontarijos kompanijų, kad jos duotų studentams darbą vasaros metu.

Virš 357,000 studentų būsią reikalingi darbo šią vasarą vien Ontarijoj. Pereitą vasarą 54,000 studentų negavo darbo.

NIAGARA FALLS. — Amerikiečiai šią vasarą nukreipsią vandenį nuo savo vandenpuolio. Geologai norį pamatyti, ar negrumoja pavojus kriokliui sugriūti.

Kovo 8 d., 1969, Fort Lauderdale, Floridoj, mirė

ADELE KANAPĖ

Su didžiausia širdgėla liūdimė netekę mielos brolienės Adelės ir reiškiamė giliausią užuojautą liūdesio valandoj pusbrolui Steponui ir visiems giminėms.

Ilsėkis ramybėje, miela Adelute.

Stasys ir Pranė Kėpšiai Rodney, Ont., Canada.

HILL TOP MOTEL
Route 17 West Vaudreuil, Que.
33 kambariai, maudymosi baseinas, arkliai pajodinėjimui, pirmos klasės valgykla su pilnu laisniu, rami vieta pailsėti. Butai dėl nuo 2 iki 8 asmenų.
Motelis randasi ant kelio 17-to apie mylia į vakarus nuo Dorion, Que.
Rezervavimui vietos prašome telefonuoti: 234-4591 arba 453-3401.
Savininkas A. NAGINĖ

WINDSOR
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfielodus ir bilė ką, kas tik yra jūsų namuose.
Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas.
20 metų patyrimas garantuoja darbą.
Savininkai:
A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Ba

Zekingeną užė kariuomenė. okupuotas H. klausantis Tl per didelį va riuomenę. Bet kad Šveicari turno, Nešate ruomenės su imperatoriaus Bruką, Arat Armbergą. S Aro ir Reiso nias dienas, n riu žmonių, u tai gyvenama įdirbtomis žė sėkmingai v Laucernos mi

Tuo pačiu toriaus ir Sve nės viena po richui prikla jas, bažnyčio riai nutarė p pabėgusiam kai Jonas bu sekiojamas, j gi tie kardin čiau rėmė p kito grįžo į ir kukliai at džius ir dėd jo darba.

Devintasis rinkimo pos Kosos kaltin klausai. Ir k kalbėta apie tinimai buv bažnyčios tē je nepaken ku reputacij skandalo, ir čiausius ka Kaip jie tai

Pateiktuo muose veng rasinėti tol kraujomaisė vagystės, žr kavimas, m mai, pirmt kyšininkavi kaltinime prasižengir "labai sunk Tokie fak na. Tokius ir kiti "švei Konstancos nutarė par giasi apval pasiryžę "u lį" pašalinti to.

Kaltinim 54 punktų. fon Nimo, popiežiaus čiai sunkia Pasak G pateikti ka ludininkų vyskupų ir nusikaltim suformuluc tai.

Jonas C.

A. PARADISIS

Vertė J. Ragauskas

Baltazaras Kosa

(Tąsa)

Zekingeną užėmė Bazelio grafo kariuomenė. Taip pat buvo olupuotas Habsburgams priklausantis Tizasas. Fridrichas per didelį vargą surinko kariuomenę. Būt čia jis sužinojo, kad Šveicarijos miestų Zoloturno, Nešatelio ir Bazelio kariuomenės susivienijo, iškėlė imperatoriaus vėliavą ir užėmė Bruką, Arau, Leichergą ir ArMBERGĄ. Šveicarai įsiveržė į Aro ir Reiso slėnį ir per aštuonias dienas, netekę iš viso keturių žmonių, užvaldė didelį tirštą gyvenamąją rajoną su puikiai dirbtomis žemėmis. Taip pat sėkmingai veikė Čuricho ir Lucernos miestų kariuomenės.

Tuo pačiu metu, kai imperatoriaus ir Šveicarijos kariuomenės viena po kitos gobė Fridrichui priklausančias teritorijas, bažnyčios susirinkimo nariai nutarė paskelbti kaltinimą pabėgusiam popiežiui. Dabar, kai Jonas buvo bėgęs ir persekiojamas, jie įsidrąsino. Dargi tie kardinolai, kurie anksčiau rėmė popiežių, vienas po kito grįžo į Konstanca. Tyliai ir kukliai atėdavo jie ir posėdžius ir dėdavosi atidžiai seką jo darbą.

Devintasis ir dešimtas susirinkimo posėdžiai buvo skirti Kosos kaltinimo liudininkų apklausai. Ir ko tik nežuvo prikalbėta apie mūsų herojų! Kaltinimai buvo tokie baisūs, jog bažnyčios tėvai išsigando, kad jie nepakenktų visų dvasininkų reputacijai, kad nesukeltų skandalo, ir nutarė pačius rimčiausius kaltinimus nuslėpti. Kaip jie tai padarė?

Pateiktuose Kosai kaltinimuose vengiama smulkiau aprašinėti tokias faktus, kaip kraujomaiša, moterų grobimas, vagystės, žmogžudystės, istvirkinimas, mergaičių suvedžiojimai, pirmtakų nenuodijimas, kysininkavimas. Oficialiame kaltinime visi šie popiežiaus prasizengimai buvo pavadinti "labai sunkiomis nuodėmėmis". Tokie faktai buvo ne naujiena. Tokius dalykus išdarinėjo ir kiti "šventieji tėvai". Tačiau Konstancos susirinkimo nariai nutarė parodyti, kad jie stengiasi apvalyti bažnyčią ir yra pasiryžę "užkietėjusį nusidėjėlių" pašalinti nuo popiežiaus sosto.

Kaltinimo aktus susidėjo iš 54 punktų, kurie, anot Ditricho fon Nimo, atskleidė negirdėtą popiežiaus istvirkinimą ir "ypačiai sunkias" jo nuodėmes.

Pasak Gobelinuso, popiežiui pateikti kaltinimai, patvirtinti liudininkų — kardinolų, arkivyskupų ir vyskupų, mačusių nusikaltimus savo akimis, buvo suformuluoti trumpai ir griežtai.

Jonas 23-tysis buvo kaltina-

mas tuo, kad jis:

1. Pardavinėjo bažnytinius postus ir titulus.
 2. Tą patį postą parduodavo keliems asmenims.
 3. Žmones, užimančius bažnytinius postus, pašalindavo, o jų vietas vėl parduodavo kitiems (jau brangesne kaina).
 4. Norėjo parduoti Florencijai švento Jono palaiką už 50.000 aukso florinų.
 5. Už dideles sumas leisdavo pasauliečiams ekskomunikuoti savo skolinkus. (Šią privilegiją jis suteikdavo žmonėms, kurie buvo jam naudingi. Jei, pavyzdžiui, pasaulietis agentas, pardavinėjęs indulgencijas, matydavo, kad žmogus, įsigijęs indulgenciją išsimokėtinai nebetoka laiku eilinių mokymų, tai galėdavo jį ekskomunikuoti, tuo priversdamas žmogų išparduoti savo turtą ir sumokėti skolą, kad bažnyčiai nebūtų nuostolių.)
 6. Neigė pomirtinį gyvenimą.
 7. Netikėjo mirusiųjų prisikėlimu.
 8. Gulėjo su savo brolio žmona.
 9. Paleistuvavo su savo dukteriais ir anūke.
 10. Vienu metu gyveno su motina ir dukteriais.
 11. Suvedžiojo šimtus merginų.
 12. Turėjo ryšių su šimtais išteklėjusių moterų.
 13. Tvirino "Kristaus sužadėtinės" vienuolynuose.
 14. Vien Bolonijoje turėjo tris šimtus meilužių.
 15. Istviravo su vyriškos lyties asmenimis.
 16. Engė vargšus.
 17. Pažėdinėjo visus įstatymus.
 18. Buvo bedievių atrama.
 19. Nuolaidžiavo ydoms.
 20. Buvo simonininkų numylėtinis.
 21. Buvo kūno geidulių vergas.
 22. Buvo didžiausias iš visų nusidėjėlių.
 23. Nepripažino dorybių.
 24. Turėjo visas ydas, kokios tik gali būti...
- ir taip toliau iki 54 punkto, kuriame buvo viskas reziumuota: "Jis — įsikūnijęs velnias".
- Hefelė rašo, kad popiežiui Jonui 23-čiajam pateiktų kaltinimų sąrašas turėjęs 72 punktus. Tuos kaltinimus dabar, kai buvo jau galima nesibijoti Jono 23-čiojo rūstybės, kardinolai ir arkivyskupai drąsiai kėlė.
- Aukštieji bažnyčios dvasininkai posėdžiavo toliau, tačiau popiežiaus Jono 23-čiojo jie dar nedarė savo rankose, ir Fridricho Austrijiečio padėtis dar nebuvo visai beviltiška.
- Burharts fon Mansbergas įnirtingai gynė Badeną, kurio valdovas jis buvo, o Fridrichas iš Laufenbergo pasiraukęs į

Basaką, nutarė laikytis iki paskutiniųjų. Atkakliai gynėsi Zekingenas ir Feldirchas. Daugelio miestų valdovai, Fridricho vasalai, atsipeikėję nuo netikėto užpuolimo, paskelbė karą imperatoriui Zigmantui. Tiroliečiai, ištikimi hercogo Fridricho valdiniai, feodalų kurstomi, taip pat buvo pasirengę atkirsti už savo valdovą. Šiuos karinius veiksmus finansavo Jono 23-tysis, leisdamas tam reikalui milžiniškas sumas. Burgundijos ir Lotaringijos valdovai irgi buvo pasiūšę teikti pagalbą Austrijos hercogui. Vis dar tikėjosi, kad Fridrichui padės jo giminaičiai Habsburgai — brolis Ernestas ir pusbrolis Albertas.

Iki šiol likimas buvo palankus Fridrichui, ir jis didžiai pasitikėjo savimi. Tačiau dabar laimė nusiuko nuo jo. Būdamas neapdairus ir silpnavalis, Fridrichas pasimetė. Be to, didelę įtaką jam darė bailūsis Bavarijos hercogas Liudvikas. Per kelias dienas netekti septynių dešimčių miestų ir tvirtovių — tai ne juokas! Nors popiežius Jonas ir buvo įtikėjęs juo, kaip šventuoju, jis vis dėlto tvirtai pasiryžo nusilenkti Zigmantui, pasiduoti jo malonei ir išmesti jo atleidimą — net jei tam reikėtų išuoti Jono 23-čiajį.

Dar niekad federalinės šalies valdovas taip nešėmė prieš imperatorių!

Zigmantas, norėdamas labiau pabrėžti savo pergalę ir suniekinėti užsispyrėlį hercogą, nutarė priimti Fridrichą visų akių vaizdoje. Į didžiulį pranciškonu vienuolyno valgomąjį sukvietė pačius įtakingiausius susirinkimo narius, pačius galingiausius Italijos miestų valdovus ir atstovus.

Zigmantas priėmė Fridrichą ir jį lydėjusius Niurnbergo grafą ir Bavarijos valdovą Liudviką. Visų žvilgsniai nukrypo į nelaimingąjį Austrijos hercogą Zigmantą paklausę:

— Ko jūs norite?

Niurnbergo grafas, ėjęs tarpininko pareigas, atsakė:

— Galingiausiasis monarche! Austrijos hercogas, mano dėdė, nužemintai prašo jus ir bažnyčios susirinkimo narius atleisti jam jo sunkų nusikaltimą prieš jus ir prieš susirinkimą. Jis tiki jus ir, jeigu prižadėsite, kad jis ir jo artimieji nebus baudžiami, yra pasiruošęs atgauti į Konstanca popiežių Joną 23-čiajį.

— Hercoge Fridrichai, — garsiai paklausė imperatorius, — ar jūs patvirtinate savo sūnėno žodžius? Ar galite prisiekti savo gyvybę, kad nesulausysite mūsų susitarimo?

— Taip, aš sutinku... — drebančių balsu, kone verkdamas, ištarė Fridrichas Austrijietis. — Žemai lenkiusi prieš jūsų imperatoriškąją didenybę...

Fridrichas "perleido" imperatoriui Zigmantui savo teritorijas nuo Tirolio iki Brisgau, tikėdamasis, kad imperatorius

teiks jam ką nors iš jų sugrąžinti...

Dėl visa ko Zigmantas pasiūliko Fridrichą įkaitu. Pasiūkęs dabar jau nuolankų valdovą, nuėjo kartu su juo pats Italijos bažnyčios atstovus.

— Dvasiškieji tėvai, — kreipėsi į juos. — Jūs žinotė, kokie galingi Austrijos valdovai. O dabar pasižiūrėkite, ką gali Vokietijos imperatorius! — Ir parodė į Fridrichą.

Atleidęs Austrijos hercogą, Zigmantas kreipėsi į Niurnbergo grafą:

— Na, Fridrichai, pusė darbo jau padaryta. Tu pabaigsi, kas liko. Surask Joną 23-tįjį ir pristatyk jį čia.

Niurnbergo grafas, Fridrichas Hohencolernas, kaip įmanydamas stengėsi įsitikinti Zigmantui, res šis buvo jam pažadėjęs labai aukštą ir pelningą tarnybą. Jis turėjo tapti vienu iš septynių kurfiuristų, renkantių imperatorių, ir, be to, Brandenburgo žemės — pačios didžiausios Rytų Vokietijos provincijos, kurioje buvo Berlynas, vadovu.

Fridrichas Niurnbergetis paskubėjo ir šį kartą pasitarė su savo globėjui Zigmantui. Surinkęs kariuomenę, jis išžygiavo į Freiburgą, kur buvo pabėgęs Jonas 23-tysis. Gerai ištyręs vietovę, atkirto visus kelius paskui įsiveržė į Freiburgą. Jam pavyko pamti į nelaisvę Joną ir atgauti į vieną miestuką netoli Konstancos.

Tai buvo 1415 metų gegužės 17 dieną. Prieš tris dienas, gegužės 14-tąją, buvo sušauktas specialus susirinkimo posėdis, kuriame dar kartą buvo sprendžiamas Kosos likimas. Susirinkimo nariai atėmė iš Jono 23-jo visas teises ir dabar, nieko nesibijodami, galėjo jį teisinti.

1415 metų gegužės 29 dieną buvo sušauktas dar vienas posėdis galutiniam nutarimui apgarsinti. Į tribūną pakilo vienas vyskupas ir garsiai paskelbė:

— Šiandien sprendžiamas krikščioniško pasaulio likimas. Šiandien bus pašalintas nuo sosto bažnyčios gaiva.

Po to buvo perskaitytas kaltinamasis aktas.

Jame buvo kalbama apie negarbingą popiežiaus pabėgimą, persirengus svetimas rūbais, išskaičiuoti jo simonistiniai pinigai, nurodyta, kad jis parduodė viską: bažnytinius postus, titulus, indulgencijas; pamiltas Romos bažnyčios ir kitu Europos šalių bažnyčių turto eikvojimas, konstatuota, jog per jį dvasinėje bažnyčios valdžioje įsigalėjo pasaulietiška dvasia.

Kaltinamajame akte taip pat kalbama apie pasibaisėtiną popiežiaus Jono 23-čiojo nedorovumą ir aibę kitokių nusikaltimų. Jis vadinamas nepataisomu nusidėjėliu, baisiu sandalistu, intrigantu, storžyviu, pasileidėliu, simonininku, vagimi, kurstytoju, išdaviku,

žmogžudžiu, kraujagėdžiu, žaguntoju, bažnyčios ramybės ir vienybės ardytoju, žmogumi, nevertu valdyti krikščionią.

Sprendimas buvo paskelbtas dvyliktajame posėdyje. Susirinkimas nutarė, kad Jonas 23-tis turi būti pašalintas nuo sosto ir nugabentas į "patikimą" vietą imperatoriaus Zigmanto žinion.

Mūsų herojus tuoju pat buvo nusiųstas į Gotleono tvirtovę Turgau mieste (Šveicarijoje) ir pasodintas į karcerį. Niekam nebuvo leidžiama su juo kalbėtis. Atrodė, kad dabar jau viskas baigta. Jis toli nuo Italijos, kur su juo vis dėlto daug kas skaitytųsi, net jeigu jis būtų kalėjime! Dienos karceryje slinko be galo lėtai. Pro karcerio langelį Kosa dažnai matydavo vedant tardyti kažkokį vidutinio amžiaus vyrą, rimtą, griežtą, patriarcho veidu, su barzdele.

"Kas jis?" — galvojo Kosa.

Pamėgo užduoti šį klausimą dviem savo prižiūrėtojams. Tik tai šitie du žmonės žinėjo buvę prie jo ir dar bus ilgus metus... Bet jie buvo vokiečiai, nemokėję nei italų, nei lotynų, nei kurios kitos kalbos ir nesupratę Kosos. Visą čia praleistą laiką Kosa negalėjo su niekuo pasikalbėti. Tik į savaitės galą jam nusišypsojo laimė, tarsi saulės spindulėlis prasiskverbė į niūrų kalėjimą. — atėjo Ima.

— Baltazarai... brangusis Baltazarai, neprarask vilties. Dar viskas gali pasikeisti... Tau gali dovanoti.

Kosa palingavo galvą. Iš Imos jis sužinojo, kas tasai rimtas žmogus su barzdele ir kitas, jaunesnis, kurį irgi kasdien tardė dvasininkai, specialiai atvykę iš Konstancos. Žmogus su barzdele buvo čekas Janas Husas, Prahos universiteto profesorius, garsus čekų teologijos magistras. Po Viklifo jis pirmas užsipuolė turtingą ir morališkai smukusią Bohemijos dvasininkiją. Be liejus koplyčioje Prahoje Husas laikė pamaldas liaudžiai suprantama čekų kalba. Tai buvo labai dorovingas, ramus ir gerbūdo, iškalbingas ir aštraus proto žmogus. Savo pamoksluose Husas negailėstingai demaskuodavo godžios katalikų dvasininkijos piktnaudžiavimus ir nedorumą.

— Išganytojas raginė apšaltus atsizadėti žemiškųjų gėrybių. Tačiau šiaandienykštė dvasininkija juokias: iš dievo žodžio. Žemiškieji nuodai prasmelkė į katalikų bažnyčios kūną, visa dvasininkija prisigėrusi gobšumo dvasios, — kalbėjo jis.

(Bus daugiau)

KARACHI. — Pakistano prezidentas M. A. Khan, spaudžiamas opozicijos, sutiko atsteigti parlamentarinę santvarką Pakistane.

Dešimtį metų jis valdė diktatoriškai.

Torontiečių Kronika

Ištiko nelaimė

Draugas F. Laurusevičius, dabar gyvenęs prie New Lowell, bet ilgai gyvenęs Toronte ir veikęs lietuvių organizacijoje, ypač chore ir dramose rate lyje, praėjusią savaitę Canada Pickers įmonėje galėdamas peilį persipiovė ranką. Greitai buvo nugabentas į ligoninę, kur buvo padarytas susiuvimas. Sakoma, kad buvo perplauti nervai ir dabar negali valdyti pirštų.

Nelaimė įvyko vos dvi savaitės prieš išėjimą į pensiją.

Reporteris linki draugui greitai susveikti.

Rep.

PAPILDYMAS

Praėjusios savaitės numerį, G. Dubausko ir E. Taylor padėkoj. per klaidą buvo praleisti ponai Krėkauskai, kurie įsteigė korsažus, ir ponai Mercinkevičiai, kurie padovanojo gėles dėl stalų.

Atsiprašom.

Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos
Pirmos Kuopos Ruošiamą

Vakarienė ir Šokiai

Šeštadienį, Kovo - March 22 d.

Savoje salėje, 160 Claremont St.

Bus patiekta karštų valgių vakarienė šokiams grieš geras orkestras.

Maloniai kviečiame Londono, Hamiltono, Toronto ir apylinkių lietuvius dalyvauti.

Vakarienė bus patiekta 6:30 val. vakare. Prašome nesivėluoti.

Įžanga ir vakarienė \$2.50

Parengimų Komisija

Gudobelė

Gudobelė yra erškėtinų šeimos krūmas arba medis. Lietuvoje paplitusios keliolika šio augalo rūšių. Vaistinė žaliava renkama nuo dviejų rūšių — grauzelinės (Crataegus oxy-

cantha) ir vienapiestės (Crataegus monogyna) gudobelės. Augalas žydi baltais žiedais gegužės-birželio mėnesį. Vaisiai kiaušinio ar rutulio formos, raudoni, retkarčiais geltoni, su 2-3 kauliukais.

Liaudies medicinoje vartojami gudobelės žiedai ir vaisiai. Žieduose yra gliukozidų, eterinio aliejaus, flavono, nitrogliukozidų, vaisiuose — amigdalinio (kauliukuose), provitamino A ir vitamino C, organinių rūgščių, cukrinių medžiagų.

Pastaraisiais dešimtmeciais į gudobelę atkreipė dėmesį ir mokslinė medicina, ypač Prancūzijoje. Paaiškėjo, kad jos žieduose ir vaisiuose yra širdies sutrikimus gydančių medžiagų.

Gudobelės žiedai pasižymi kraują spaudimą mažinančiomis savybėmis, tad liaudies medicinoje kartu su kitomis vaistingosiomis žaliavomis jie vartojami, kai skauda širdį, padidėja jautrumas, nervingumas. Šiam tikslui galima vartoti to-

kį mišinį: sukatzolės, pelyno žolių, gudobelės, erškėtrožės vaisių po 30 g, valerijono šaknų, mėtų, puplaiškio ir beržo lapų po 20 g, pakalnutės (konavlijos) žolės 10 g. Valgomasis mišinio šaukštas užpilamas stikline verdančio vandens, palaikomas 15 min. šiltai, nukošiamas ir geriamas po trečdali stiklinės tris kartus per dieną. Žolių mišinį patartina vartoti ilgesnį laiką su 2-3 savaitių pertraukomis.

Mūsų farmacijos pramonė išleidžia skystą gudobelės ekstraktą, kuris kartu su valerijono tinktūra vartojamas kai kurių širdies sutrikimų atvejais.

Prof. A. Rinkūnas

MEMPHIS. — Dr. Martin L. King žudikas J. E. Ray nuteistas kalėjiman 99 metams. Jam buvo pasiūlyta pasirinkti: prisipažinti prie kaltės ir eiti į kalėjimą 99 metams ar rizikuoti galimybe būti nuteistu mirtin.

Įdomu, kad šis "džentelmenišką" susitarimą buvo atlikęs kooperuojant kaltininkui, džūrei ir teisėjui.

MEMPHIS. — J. E. Ray brolis John Larry sako, kad jo brolis jam sakęs, jog ne jis vienas atstkaomingas už Martino L. Kingo nužudymą.

Bet suokalbininkai buvę Kanadoje, kur jie užverbavę Ray įvykdyti planą.

Du Rusiški Filmai

su angliškais paaiškinimais

"Keturiasdešimt Firmas"
Spalvotas

Įdomi drama iš porevoliucinių laikų.

Direktorius G. Chuchray, laimėjęs pirmą prizą Cannes festivalyje.

taipgi

"MASKVOS KONCERTAS"
Kovo 20 - 25

Brighton Kinoteatre
127 Roncesvalles Ave.
Tel. 532-2710

Kasdien nuo 7:30 v. v.
Šešt. ir sekm. nuo 5:00 v.

Ateina:

Nuo kovo 27 iki bal. 1

"Olexa Dowbush"
Drama

"After Two Hares"
komedija

Stebėkite savo laikraščius

ROMA. — Italijos 30.000 civilinių tarnautojų buvo išėję 4 dienų streiką. Veik visas vyriausybės aparatas buvo paraližuotas.

Tūkstančiai fermerių buvo numetę darbą. Visoj šalyj auga žmonių bruzdėjimas, rodantis darbo žmonių nepasitenkinimą valdžia.

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsisostojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 544-6917

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lissauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas

Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Išskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antradi. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą
1175 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priima persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 Bloor St. West, Toronto, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551